

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«Εξορθολογισμός και βελτίωση στην απονομή της πολιτικής δικαιοσύνης»

Άρθρο 1

Το άρθρο 9 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την εκτίμηση του αντικειμένου της διαφοράς λαμβάνεται υπόψη το αίτημα της αγωγής. Δεν συνυπολογίζονται οι παρεπόμενες αιτήσεις για καρπούς, τόκους και έξοδα. Συνυπολογίζονται περισσότερες απαιτήσεις που επιδιώκονται με την ίδια αγωγή. Σε περίπτωση ομοδικίας, αν πρόκειται για διαιρετά δικαιώματα, λαμβάνεται υπόψη το αίτημα κάθε ενάγοντος ή το αιτούμενο από κάθε εναγόμενο, και αν οι απαιτήσεις υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα διάφορων δικαστηρίων, αρμόδιο είναι το ανώτερο από αυτά. Σε περίπτωση επικουρικής σώρευσης αγωγών, η αξία του αντικειμένου της διαφοράς προσδιορίζεται από το κατ' αξίαν ανώτερο αίτημα.»

Άρθρο 2

Το άρθρο 14 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων υπάγονται:

1. α) όλες οι διαφορές που μπορούν να αποτιμηθούν σε χρήματα και που η αξία του αντικειμένου τους δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ
β) όλες οι διαφορές, κύριες ή παρεπόμενες, από σύμβαση μίσθωσης, καθώς και οι διαφορές του άρθρου 601 του Αστικού Κώδικα, εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις αυτές το συμφωνημένο μηνιαίο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τα εξακόσια (600) ευρώ.
2. Στην αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων υπάγονται όλες οι διαφορές που μπορούν να αποτιμηθούν σε χρήματα και που η αξία του αντικειμένου τους είναι πάνω από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, δεν υπερβαίνει όμως τις εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) ευρώ.»

Άρθρο 3

1. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 16 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων υπάγονται, ακόμη και αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) ευρώ.»

2. Ο αριθμός 10 του άρθρου 16 καταργείται.

3. Μετά το άρθρο 17 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται το άρθρο 17 Α ως εξής:

«Άρθρο 17 Α

Στην αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων υπάγονται και οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων της περιφέρειάς τους.»

Άρθρο 4

1. Το άρθρο 18 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων υπάγονται όλες οι διαφορές, για τις οποίες δεν είναι αρμόδια τα ειρηνοδικεία ή τα μονομελή πρωτοδικεία.»

2. Το άρθρο 19 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην αρμοδιότητα των μονομελών εφετείων υπάγονται οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των μονομελών πρωτοδικείων και στην αρμοδιότητα των τριμελών εφετείων υπάγονται οι εφέσεις κατά των αποφάσεων πολυμελών πρωτοδικείων της περιφέρειάς τους.»

3. Το άρθρο 20 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην αρμοδιότητα του Αρείου Πάγου υπάγονται οι αναιρέσεις κατά αποφάσεων οποιουδήποτε πολιτικού δικαστηρίου. Οι αναιρέσεις κατά αποφάσεων που εκδόθηκαν από μονομελή δικαστήρια, δικάζονται υπό τριμελή σύνθεση. Οι αναιρέσεις κατά αποφάσεων που εκδόθηκαν από πολυμελή δικαστήρια δικάζονται υπό πενταμελή σύνθεση.»

Άρθρο 5

1. Το άρθρο 35 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Διαφορές από αδικοπραξία μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός ή επίκειται η επέλευσή του.»

2. Το άρθρο 40 Α καταργείται.

Άρθρο 6

Μετά το άρθρο 39 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 39 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως εξής:

«39 Α

Ειδική δωσιδικία διατροφών

Διαφορές που αφορούν αξιώσεις διατροφής μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του ο δικαιούχος της διατροφής.»

Άρθρο 7

1. Το άρθρο 96 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η πληρεξουσιότητα δίνεται είτε με συμβολαιογραφική πράξη είτε με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση είτε με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον η υπογραφή εκείνου που παρέχει την πληρεξουσιότητα βεβαιώνεται από δημόσια, δημοτική ή άλλη αρμόδια αρχή ή από δικηγόρο. Η πληρεξουσιότητα μπορεί να αφορά ορισμένες ή όλες τις δίκες εκείνου που την παρέχει και πρέπει να αναγράφει τα ονόματα των πληρεξουσίων.

2. Η πληρεξουσιότητα μιας αρχής μπορεί να δοθεί σε δικηγόρο και με έγγραφό της που περιέχει τα στοιχεία που αναγράφονται στην παράγραφο 1.

3. Κατά τη διαδικασία ενώπιον του Αρείου Πάγου και στις περιπτώσεις του άρθρου 98 η πληρεξουσιότητα δίνεται μόνο με συμβολαιογραφική πράξη ή με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση.»

Άρθρο 8

Το άρθρο 117 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ουσιώδη προαπαιτούμενα για κάθε έκθεση είναι: α) να συντάσσεται όταν γίνεται η πράξη με την παρουσία όσων συμπράττουν, β) να αναφέρει τον τόπο και το χρόνο που γίνεται η πράξη, το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο και την κατοικία κάθε προσώπου που είναι παρόν, γ) να διαβάζεται στους παρόντες διαδίκους και στα άλλα πρόσωπα που συμπράττουν και να επιβεβαιώνεται από αυτούς, δ) να υπογράφεται από το δικαστή ή δικαστικό υπάλληλο που τη συνέταξε, από το γραμματέα που συνέπραξε, από τους παρόντες διαδίκους και τα άλλα πρόσωπα που συνέπραξαν ή να αναφέρεται η άρνηση ή η αδυναμία τους να υπογράψουν.

2. Η σύνταξη της έκθεσης μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται.»

Άρθρο 9

Στο άρθρο 119 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Τα δικόγραφα είναι δυνατόν να υποβάλλονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 του προεδρικού διατάγματος 150/2001(ΦΕΚ Α΄ 125). Το δικόγραφο που έχει υποβληθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι κατατέθηκε, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από το δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη, που θα φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την άνω έννοια και θα περιέχει και την έκθεση κατάθεσης. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται.»

Άρθρο 10

1. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 122 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Οι επιδόσεις που γίνονται με την επιμέλεια του δικαστηρίου μπορούν να γίνουν και από ποινικό κλητήρα της περιφέρειας ή από όργανο της ελληνικής αστυνομίας, της αγροφυλακής ή της δασοφυλακής, ή από το γραμματέα του δήμου.

3. Αν δεν υπάρχει δικαστικός επιμελητής στον τόπο της επίδοσης ή αν κατά την κρίση του εισαγγελέα πρωτοδικών ή του ειρηνοδίκη της περιφέρειας όπου πρόκειται να γίνει η επίδοση είναι δύσκολη η μετάβαση του δικαστικού επιμελητή στον τόπο αυτόν, η επίδοση μπορεί να γίνει και από ποινικό κλητήρα της περιφέρειας ή από όργανο της ελληνικής αστυνομίας, της αγροφυλακής ή της δασοφυλακής ή από το γραμματέα του δήμου που ορίζεται από τον προαναφερόμενο εισαγγελέα η ειρηνοδίκη.»

2. Στο άρθρο 122 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Τα δικόγραφα είναι δυνατόν να επιδίδονται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 του προεδρικού διατάγματος 150/2001. Το δικόγραφο που έχει επιδοθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι επιδόθηκε, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από τον παραλήπτη ηλεκτρονική απόδειξη, που θα φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την άνω έννοια και θα ισχύει ως έκθεση επίδοσης. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται.»

Άρθρο 11

Η παράγραφος 1 του άρθρου 125 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η επίδοση δεν επιτρέπεται να γίνει νύχτα, Σάββατο, ή Κυριακή ή άλλη εορτή που ορίζεται από το νόμο ως αργία, χωρίς να συναινεί ο παραλήπτης ή χωρίς άδεια του αρμόδιου δικαστή στον οποίο εκκρεμεί η υπόθεση και, αν πρόκειται για πολυμελή δικαστήρια, του προέδρου τους. Αν δεν εκκρεμεί δίκη, η άδεια δίνεται από τον ειρηνοδίκη, στην περιφέρεια του οποίου πρόκειται να γίνει η επίδοση.»

Άρθρο 12

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 128 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν ο παραλήπτης δεν βρίσκεται στην κατοικία του, το έγγραφο παραδίδεται σε έναν από τους ενήλικους συγγενείς ή υπηρέτες που συνοικούν μαζί του. Αν απουσιάζουν ή δεν υπάρχουν και αυτοί, η παράδοση γίνεται σε έναν από τους άλλους ενήλικους συνοίκους που έχουν συνείδηση των πράξεών τους και δεν συμμετέχουν στη δίκη ως αντίδικοι του ενδιαφερομένου.»

2. Οι περιπτώσεις α) και β) της παραγράφου 4 του άρθρου 128 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«α) το έγγραφο πρέπει να κολληθεί στην πόρτα της κατοικίας και σε ενσφράγιστο φάκελο, επί του οποίου θα υπάρχουν μόνο τα στοιχεία του δικαστικού επιμελητή και του προς όν η επίδοση, μπροστά σε ένα μάρτυρα. Σε περιπτώσεις πολυκατοικιών, οι οποίες είναι κλειστές και δεν είναι δυνατόν να κολληθεί το έγγραφο στη πόρτα της κατοικίας, η επικόλληση μπορεί να γίνεται κατά τα ανωτέρω και στην κεντρική είσοδο της πολυκατοικίας.

β) το αργότερο την επομένη εργάσιμη ημέρα μετά την θυροκόλληση, αντίγραφο του εγγράφου, που συντάσσεται ατελώς, πρέπει να παραδοθεί στα χέρια του προϊστάμενου του αστυνομικού τμήματος ή σταθμού της περιφέρειας της κατοικίας και αν λείπει ο προϊστάμενος, στον αξιωματικό ή υπαξιωματικό υπηρεσίας ή στο σκοπό του αστυνομικού καταστήματος. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η παράδοση βεβαιώνεται με απόδειξη που συντάσσεται ατελώς κάτω από την έκθεση της επίδοσης που αναφέρεται στο άρθρο 140 παράγραφος 1. Η απόδειξη αυτή πρέπει να αναφέρει την ημερομηνία που έγινε η παράδοση, και το ονοματεπώνυμο καθώς και την ιδιότητα εκείνου που παρέλαβε το αντίγραφο, ο οποίος υπογράφει την απόδειξη και τη σφραγίζει με την υπηρεσιακή σφραγίδα. Το αντίγραφο που παραδόθηκε φυλάγεται σε ιδιαίτερο φάκελο στο υπηρεσιακό γραφείο, όπου υπηρετεί εκείνος που το παρέλαβε.»

Άρθρο 13

Η παράγραφος 2 του άρθρου 130 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν ο παραλήπτης της επίδοσης δεν έχει κατοικία, γραφείο, κατάστημα ή εργαστήριο και είτε αρνείται να παραλάβει το έγγραφο, είτε δεν μπορεί ή αρνείται να υπογράψει την έκθεση της επίδοσης και η άρνηση του παραλήπτη ή η αδυναμία του βεβαιώνεται και από ένα μάρτυρα που προσλαμβάνεται από το όργανο της επίδοσης για το σκοπό αυτόν, το έγγραφο παραδίδεται στα χέρια των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 128 παράγραφος 4 εδάφιο β.»

Άρθρο 14

Στο άρθρο 144 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Το Σάββατο θεωρείται για τον παρόντα Κώδικα εξαιρετέα και μη εργάσιμη ημέρα.»

Άρθρο 15

Το άρθρο 147 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι συντηρητικές αποδείξεις που έχουν επιτραπεί διεξάγονται σε όλη τη διάρκεια των διακοπών.

2. Το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται για τις προθεσμίες των άρθρων 503, 518 παράγραφος 1, 545 παράγραφοι 1 και 2, 564 παράγραφοι 1 και 2, καθώς και των άρθρων 153, 632 παράγραφος 1, 633 παράγραφος 2, 652, 662 ΣΤ, 681 Δ παράγραφος 5, 715 παράγραφος 5, 729 παράγραφος 5, 847 παράγραφος 1, 926 παράγραφος 2, 934 παράγραφος 1 στοιχεία α και γ, 943 παράγραφος 4, 955, 959 παράγραφος 4 εδάφιο τρίτο, 960, 966 παράγραφοι 2 και 3, 971 παράγραφος 1, 972 παράγραφος 1 εδάφιο τρίτο, 973, 974, 979 παράγραφος 2, 985 παράγραφος 1, 986, 988 παράγραφος 1, 995, 998 παράγραφος 4 εδάφιο τρίτο και 999.

3. Το χρονικό διάστημα των δικαστικών διακοπών δεν υπολογίζεται στην προθεσμία του άρθρου 938 παράγραφος 4.»

Άρθρο 16

Η παράγραφος 4 του άρθρου 173 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Σε δίκες διατροφής, όποιος έχει υποχρέωση σύμφωνα με το νόμο ή με δικαιοπραξία να δώσει διατροφή, προκαταβάλλει και τα, κατά την κρίση του δικαστή, έξοδα και τέλη του ενάγοντος, έως το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ.»

Άρθρο 17

1. Το άρθρο 195 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Με τις προϋποθέσεις του άρθρου 194 μπορεί να δοθεί το ευεργέτημα της πενίας σε αλλοδαπούς, και σε πρόσωπα που αποδεδειγμένα δεν έχουν ιθαγένεια.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 196 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στην αίτηση πρέπει να επισυνάπτονται

α) πιστοποιητικό, ατελώς, του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας, όπου είναι η κατοικία ή η μόνιμη διαμονή του αιτούντος, το οποίο βεβαιώνει την επαγγελματική, οικονομική και οικογενειακή κατάστασή του, καθώς και όσα ορίζονται στο άρθρο 194 παράγραφοι 1 έως 3, και

β) πιστοποιητικό, ατελώς, του οικονομικού εφόρου της κατοικίας ή της μόνιμης διαμονής του αιτούντος το οποίο βεβαιώνει αν ο αιτών υπέβαλε κατά την τελευταία τριετία δήλωση φόρου εισοδήματος ή οποιουδήποτε άλλου άμεσου φόρου, καθώς και την εξακρίβωσή της, ύστερα από έλεγχο.»

Άρθρο 18

1. Το άρθρο 204 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους πέτυχαν την παροχή του ευεργετήματος της πενίας με αναληθείς δηλώσεις και στοιχεία, ο δικαστής, που αποφασίζει την ανάκληση του ευεργετήματος, τους καταδικάζει σε χρηματική ποινή από εκατό (100) ευρώ έως διακόσια (200) ευρώ που περιέρχονται στο Ταμείο Νομικών, χωρίς να αποκλείεται υποχρέωσή τους να καταβάλουν τα ποσά από τα οποία είχαν απαλλαγεί, ούτε και η ποινική τους δίωξη.»

2. Το άρθρο 205 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως, με την οριστική απόφασή του, επιβάλλει στο διάδικο ή στο νόμιμο αντιπρόσωπό του ή στο δικαστικό του πληρεξούσιο, ανάλογα με την ευθύνη καθενός, χρηματική ποινή από πεντακόσια (500) ευρώ έως χίλια πεντακόσια (1500) ευρώ, που περιέρχονται στο Ταμείο Νομικών, αν προκύψει από τη δίκη που έγινε, ότι, αν και το γνώριζαν 1) άσκησαν προφανώς αβάσιμη αγωγή, ανταγωγή ή παρέμβαση ή προφανώς αβάσιμο ένδικο μέσο ή 2) διεξήγαγαν τη δίκη παρελκυστικά ή δεν τήρησαν τους κανόνες των χρηστών ηθών ή της καλής πίστης ή το καθήκον της αλήθειας.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 207 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν όταν ενεργείται κάποια πράξη, είτε στο ακροατήριο είτε και έξω από αυτό, γίνει θόρυβος ή εκδηλωθεί ανυπακοή στα μέτρα που έχουν ληφθεί ή στις διαταγές που δόθηκαν, ο δικαστής και, αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, ο πρόεδρος έχει εξουσία να επιβάλλει σε αυτόν που θορυβεί ή στον παραβάτη είτε χρηματική ποινή από εκατό (100) ευρώ έως πεντακόσια (500) ευρώ, είτε την απομάκρυνσή του από τον τόπο όπου ενεργείται η πράξη, είτε κράτηση 24 ωρών.»

Άρθρο 19

Το άρθρο 214 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι διάδικοι μπορούν να συμβιβάζονται, μετά την επέλευση της εκκρεμοδικίας μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης και χωρίς να υφίσταται στάση της δίκης, όταν αντικείμενό της είναι ιδιωτικού δικαίου διαφορά, για την οποία επιτρέπεται κατά το ουσιαστικό δίκαιο να συνομολογηθεί συμβιβασμός.
2. Για τον συμβιβασμό συντάσσεται ατελώς πρακτικό, που περιλαμβάνει το περιεχόμενο της συμφωνίας τους και ιδίως το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος, το ποσό της οφειλόμενης παροχής και τους τυχόν όρους υπό τους οποίους θα εκπληρωθεί, καθώς και πρόβλεψη για τα δικαστικά έξοδα. Το πρακτικό συντάσσεται σε τόσα αντίτυπα όσοι και οι αντιδίκουντες διάδικοι ή ομάδες διαδίκων, χρονολογείται και υπογράφεται από αυτούς ή από τους δικηγόρους τους αν έχουν ειδική πληρεξουσιότητα κατ' άρθρο 98 παράγραφος 2.
3. Κάθε διάδικος μπορεί, προσκομίζοντας το πρακτικό σε πρωτότυπο, να ζητήσει την επικύρωσή του από το δικαστή ή τον πρόεδρο του δικαστηρίου, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η αγωγή ή το ένδικο μέσο. Το πρακτικό επικυρώνεται αφού διαπιστωθεί ότι: α) η διαφορά είναι δεκτική συμβιβαστικής επίλυσης, β) το πρακτικό έχει υπογραφεί σύμφωνα με όσα προαναφέρονται και γ) από αυτό προκύπτει σαφώς το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος και το ποσό της οφειλόμενης παροχής, καθώς και οι τυχόν όροι εκπλήρωσής της. Αν η διαφορά περιλαμβάνει και καταψήφιση, το πρακτικό αποτελεί από την επικύρωσή του τίτλο εκτελεστό και περιάπτεται με τον εκτελεστήριο τύπο από το αρμόδιο για την επικύρωσή του δικαστήριο. Αν η διαφορά έχει χαρακτήρα απλώς αναγνωριστικό, το πρακτικό αποδεικνύει το δικαίωμα. Με την επικύρωση του πρακτικού επέρχεται κατάργηση της δίκης.»

Άρθρο 20

Η παράγραφος 1 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αγωγή ασκείται με κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου της στον εναγόμενο. Η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 119. Κάτω από το δικόγραφο που κατατέθηκε συντάσσεται έκθεση στην οποία αναφέρεται η

ημέρα, ο μήνας και το έτος της κατάθεσης, καθώς και το ονοματεπώνυμο του καταθέτη. Η έκθεση μπορεί να συντάσσεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 117. Αναφορά του δικογράφου της αγωγής που κατατέθηκε γίνεται χωρίς καθυστέρηση σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο. Στο βιβλίο αυτό αναγράφονται με αύξοντα αριθμό και χρονολογική σειρά οι αγωγές που κατατίθενται και αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των διαδίκων, η χρονολογία της κατάθεσης και το αντικείμενο της διαφοράς. Στη γραμματεία κάθε δικαστηρίου τηρείται και ηλεκτρονικό αρχείο αγωγών. Η κατάθεση της αγωγής με ηλεκτρονικά μέσα, η σύνταξη της έκθεσης κατάθεσης με ηλεκτρονικά μέσα και η τήρηση του ηλεκτρονικού αρχείου αγωγών θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται καθώς και ο τρόπος με τον οποίο θα γίνεται και θα αποδεικνύεται η με ηλεκτρονικά μέσα κατάθεση της αγωγής, η με ηλεκτρονικά μέσα σύνταξη της έκθεσης κατάθεσης της αγωγής και η τήρηση του ηλεκτρονικού αρχείου αγωγών.»

Άρθρο 21

Η παράγραφος 1 του άρθρου 220 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αγωγές, στις οποίες περιλαμβάνονται και αναγνωριστικές ή ανακοπές εμπράγματα, μικτές ή νομής, εκτός από τα ασφαλιστικά μέτρα νομής, καθώς και αγωγές διάρρηξης δικαιοπραξίας ως καταδολιευτικής, όταν αφορούν ακίνητα, εγγράφονται ύστερα από αίτηση του ενάγοντος ή ανακόπτοντος στα βιβλία διεκδικήσεων του γραφείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο μέσα σε τριάντα ημέρες από την κατάθεσή τους, διαφορετικά απορρίπτονται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτες.»

Άρθρο 22

1. Το άρθρο 224 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Είναι απαράδεκτο να μεταβληθεί η βάση της αγωγής. Με τις προτάσεις που κατατίθενται ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, ή με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά, μπορεί ο ενάγων να συμπληρώσει, να διευκρινίσει ή να διορθώσει τους ισχυρισμούς του, αρκεί να μη μεταβάλλεται η βάση της αγωγής.»

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 226 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ελλείψεις ή σφάλματα του πίνακίου, ως προς τα στοιχεία των διαδίκων, των εκδικαζόμενων υποθέσεων και τη σήμανσή του, συμπληρώνονται κατά την εκφώνηση της υπόθεσης ύστερα από προφορική αίτηση οποιουδήποτε διαδίκου.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 233 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εάν αντικείμενο της δίκης είναι ιδιωτικού δικαίου διαφορά, για την οποία επιτρέπεται κατά το ουσιαστικό δίκαιο να συνομολογηθεί συμβιβασμός, και οι διάδικοι δικάζονται αντιμωλία, το δικαστήριο επιχειρεί συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς. Η απόπειρα συμβιβασμού μπορεί να γίνει μετά την έναρξη της συζήτησης και καθ' όλη τη διάρκειά της, σε κάθε στάση της δίκης μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης. Για το σκοπό αυτό το δικαστήριο μπορεί να συνεχίσει τη συζήτηση της υπόθεσης που εκφωνήθηκε, αφού εκδικάσει τις υπόλοιπες υποθέσεις του πινακίου, ή να διακόψει τη συζήτησή της για άλλη ημέρα και ώρα. Η συνεχιζόμενη συζήτηση μπορεί να λάβει χώρα σε οποιαδήποτε αίθουσα ή και γραφείο του οικείου δικαστικού καταστήματος, που ορίζεται με προφορική ανακοίνωση του δικαστηρίου καταχωριζόμενη στα πρακτικά. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να αναβάλει μία φορά τη συζήτηση για την αμέσως επόμενη δικάσιμο του ίδιου δικαστή ή της ίδιας πολυμελούς συνθέσεως, διατάσσοντας και την αυτοπρόσωπη εμφάνιση διαδίκου ή την προσκομιδή ειδικού πληρεξουσίου κατ' άρθρο 98 περίπτωση β. Οι ανακοινώσεις του δικαστηρίου για τη διακοπή ή αναβολή της συζήτησης επέχουν θέση κλήτευσης όλων των παρισταμένων διαδίκων.»

4. Στο άρθρο 233 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 ως εξής:

«3. Εάν η απόπειρα αποτύχει, η συζήτηση της υπόθεσης συνεχίζεται κανονικά. Οι επισημάνσεις ή οι προτάσεις του δικαστηρίου, οι θέσεις που έλαβαν οι διάδικοι και οι τυχόν υποχωρήσεις τους κατά την προσπάθεια επίτευξης του συμβιβασμού δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την έκδοση της απόφασης και δεν επηρεάζουν την έκβαση της δίκης. Στα πρακτικά αναφέρεται ότι επιδιώχθηκε συμβιβασμός και ότι η απόπειρα απέβη ανεπιτυχής.

4. Αν επέλθει συμβιβασμός, καταχωρίζεται στα πρακτικά, και εφαρμόζεται το άρθρο 293 παράγραφος 1.»

5. Το άρθρο 236 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση πρέπει να φροντίζει με την υποβολή ερωτήσεων ή με άλλο τρόπο να εκφράζονται σαφώς για όλα τα ουσιώδη πραγματικά γεγονότα τα πρόσωπα που μετέχουν στη συζήτηση, να υποβάλλουν τις αναγκαίες προτάσεις και αιτήσεις, να συμπληρώνουν τους ισχυρισμούς που υποβλήθηκαν ελλιπώς και αορίστως με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά και γενικά να παρέχουν τις αναγκαίες διασαφήσεις για την εξακρίβωση της αλήθειας των προβαλλόμενων ισχυρισμών.»

Άρθρο 23

Το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν το αργότερο είκοσι ημέρες πριν από τη δικάσιμο προτάσεις, επί των οποίων ο γραμματέας σημειώνει τη χρονολογία κατάθεσης. Εκπρόθεσμες προτάσεις δεν λαμβάνονται υπόψη. Μαζί με τις προτάσεις οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν και: α) αντίγραφο των προτάσεων ατελώς, επικυρωμένο από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του διαδίκου και β) με ποινή απαραδέκτου όλα τα αποδεικτικά μέσα και διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους.

2. Η κατάθεση γίνεται στον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας, που βεβαιώνει με επισημείωση τη χρονολογία της κατάθεσης των προτάσεων. Κάθε διάδικος δικαιούται να πάρει ατελώς με δική του δαπάνη αντίγραφα των προτάσεων των αντιδίκων του και των εγγράφων που έχουν προσκομίσει. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί και από το δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, την παρέμβαση ή τις προτάσεις ή από τρίτο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από το δικηγόρο αυτόν. Αν ο αντίδικος είναι μόνο ένας, μπορεί να του δοθεί το αντίγραφο των προτάσεων που έχει κατατεθεί.

3. Οι αμοιβαίες αντικρούσεις γίνονται με προσθήκη στις προτάσεις, η οποία κατατίθεται το αργότερο δεκαπέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο, κατά τους όρους της προηγούμενης παραγράφου, οπότε κλείνει ο φάκελος και ορίζεται ο εισηγητής της υπόθεσης, στον οποίο διαβιβάζεται ο φάκελος. Εκπρόθεσμη προσθήκη δεν λαμβάνεται υπόψη. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις της παραγράφου 1. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται αναλόγως.

4. Οι διάδικοι μπορούν, ως τη δωδέκατη ώρα της όγδοης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση ή από την αυτοψία ή από τη λήξη της προθεσμίας για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, η οποία περιορίζεται στην αξιολόγηση των αποδείξεων και στην αντίκρουση των ισχυρισμών που προβλήθηκαν οψίμως κατά το άρθρο 269 παράγραφος 2. Ο γραμματέας το αργότερο την τέταρτη εργάσιμη ημέρα από τη συζήτηση υποχρεούται να χορηγεί στους διαδίκους αντίγραφα των πρακτικών της δίκης.

5. Το αντίγραφο της αγωγής που οφείλει να προσκομίσει ο ενάγων, οι προτάσεις και τα αποδεικτικά και διαδικαστικά έγγραφα αποτελούν τη δικογραφία.

6. Μετά την περάτωση της δίκης οι διάδικοι οφείλουν να αναλάβουν όλα τα σχετικά έγγραφά τους. Ο γραμματέας βεβαιώνει στις προτάσεις κάθε διαδίκου ότι ανέλαβε τα έγγραφά του. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, ο πρόεδρος του δικαστηρίου επιτρέπει στο διάδικο να αναλάβει ορισμένο έγγραφο και πριν από την περάτωση της δίκης. Αν το έγγραφο αυτό είναι αναγκαίο, η ανάληψη επιτρέπεται μόνο αφού κατατεθεί επικυρωμένο αντίγραφο. Οι προτάσεις παραμένουν στο αρχείο του δικαστηρίου.»

Άρθρο 24

Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 238 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται νέο άρθρο 238 ως εξής:

«Ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου οι προτάσεις κατατίθενται, ενώπιον δε του ειρηνοδικείου δύνανται να κατατεθούν, το αργότερο στο ακροατήριο κατά τη συζήτηση της υπόθεσης. Οι αυτοτελείς ισχυρισμοί προτείνονται προφορικά και, όσοι δεν περιέχονται στις προτάσεις, καταχωρίζονται στα πρακτικά. Οι διάδικοι μπορούν έως τη δωδεκάτη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση ή από την αυτοψία ή από τη λήξη της προθεσμίας για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, με την οποία σχολιάζονται οι αποδείξεις, προτείνονται ισχυρισμοί και προσκομίζονται ένορκες βεβαιώσεις, έγγραφα και γνωμοδοτήσεις κατά το άρθρο 390 μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που προτάθηκαν για πρώτη φορά κατά τη συζήτηση. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 εδάφια β και γ, 2, 5 και 6 του άρθρου 237.»

Άρθρο 25

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 254 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Εξέταση νέων μαρτύρων επιτρέπεται μόνο για την απόδειξη των ισχυρισμών του εδαφίου β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 269.»

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 254 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Στην επαναλαμβανόμενη συζήτηση οι διάδικοι κλητεύονται τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτήν, με την εξαίρεση των περιπτώσεων ειδικών διαδικασιών, στις οποίες προβλέπεται συντομότερη προθεσμία κλητεύσεως. Οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν σημείωμα πέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο μόνο για τα θέματα που θα συζητηθούν. Η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 237 εφαρμόζεται ανάλογα και για την επαναλαμβανόμενη συζήτηση.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο επαναλαμβανόμενη συζήτηση πρέπει να ορίζεται σε μία από τις πρώτες δικασίμους μετά την πάροδο της προθεσμίας των τριάντα ημερών από την κλήτευση. Η υπόθεση εκδικάζεται από τον ίδιο δικαστή ή από την ίδια σύνθεση δικαστών επί πολυμελών δικαστηρίων, εκτός αν τούτο είναι για φυσικούς ή νομικούς λόγους αδύνατο.»

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 262 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ο ενιστάμενος μπορεί να συμπληρώσει, να διευκρινίσει ή να διορθώσει τους ισχυρισμούς του με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά.»

Άρθρο 26

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 268 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ανταγωγή ασκείται με χωριστό δικόγραφο, που επιδίδεται τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου και οκτώ τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου και του ειρηνοδικείου. Ασκείται επίσης με τις προτάσεις, που κατατίθενται τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου και οκτώ εργάσιμες ημέρες πριν από τη συζήτηση ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου. Όπου η υποβολή προτάσεων δεν είναι υποχρεωτική, η ανταγωγή ασκείται και με τις τυχόν υποβαλλόμενες προτάσεις, ή και προφορικά κατά τη συζήτηση, οπότε και καταχωρίζεται στα πρακτικά.»

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 268 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται και η παράγραφος 6 αναριθμείται σε 5.

Άρθρο 27

Η παράγραφος 2 του άρθρου 269 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Μέσα επίθεσης και άμυνας μπορεί να προβληθούν παραδεκτά έως και τη συζήτηση με προτάσεις ή και προφορικά: α) αν το δικαστήριο κρίνει ότι δεν προβλήθηκαν εγκαίρως με τις προτάσεις από δικαιολογημένη αιτία· αυτό ισχύει και για την ένσταση κατάχρησης δικαιώματος, β) αν προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα και γ) αν αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου.»

Άρθρο 28

Το άρθρο 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ενώπιον των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων η συζήτηση είναι προφορική. Ο δικαστής οφείλει πριν από τη συζήτηση να έχει ενημερωθεί επί της αγωγής και επί των εκατέρωθεν ισχυρισμών και αποδεικτικών μέσων και ιδίως ως προς τα θέματα και το βάρος απόδειξης των ισχυρισμών. Οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους οφείλουν κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο να εμφανισθούν αυτοπροσώπως. Η μη εμφάνιση του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του στο ακροατήριο, αν είναι αδικαιολόγητη, εκτιμάται από το δικαστήριο ελεύθερα.

2. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα αποδεικτικά μέσα που πληρούν τους όρους του νόμου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη αποδεικτική δύναμη του καθενός. Συμπληρωματικά μπορεί να λαμβάνει υπόψη και να εκτιμά ελεύθερα και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, με την επιφύλαξη των άρθρων 393 και 394. Ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου λαμβάνονται υπόψη το πολύ τρεις για κάθε πλευρά και μόνον αν έχουν δοθεί ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση και, αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή. Για την αντίκρουση ένορκων βεβαιώσεων επιτρέπεται η προσκομιδή, μέσα στις

προθεσμίες της παραγράφου 3 του άρθρου 237 και του γ' εδαφίου του άρθρου 238, πρόσθετων βεβαιώσεων, το πολύ ίσου αριθμού προς τις αντικρουόμενες.

3. Το δικαστήριο ζητεί τις αναγκαίες πληροφορίες και διασαφήσεις από τους διαδίκους ή τους εκπροσώπους τους και τους εξετάζει κατά την κρίση του σύμφωνα με τα άρθρα 415 επόμενα. Οφείλει να εξετάσει ένα τουλάχιστον από τους προτεινόμενους και παριστάμενους μάρτυρες για κάθε πλευρά. Σε περίπτωση ομοδικίας μπορεί να εξετασθεί ένας μάρτυρας για κάθε ομόδικο, αν τούτο κριθεί απαραίτητο λόγω διαφορετικών συμφερόντων.

4. Το δικαστήριο, αν είναι αναγκαίο, διατάσσει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Στην ανακοίνωση αυτή προσδιορίζεται ο τόπος, ο χρόνος, τα ονόματα των πραγματογνωμόνων, το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, η προθεσμία για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εξήντα ημέρες, καθώς και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο.

5. Η συζήτηση και η διεξαγωγή της απόδειξης ολοκληρώνονται σε μία δικάσιμο. Οι υποθέσεις εκφωνούνται με τη σειρά τους από το πινάκιο και συζητούνται αμέσως αυτές για τις οποίες δεν θα διεξαχθεί εμμάρτυρη απόδειξη. Αν ο χρόνος δεν επαρκεί, επιτρέπεται διακοπή για άλλη ημέρα και ώρα ενώπιον των ίδιων δικαστών, με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων και εκείνων που δεν παρίστανται.

6. Η οριστική απόφαση εκδίδεται με βάση τα αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι έχουν προσκομίσει και τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί στο ακροατήριο.

7. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει, οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης να παρίστανται σε άλλο τόπο και να ενεργούν εκεί διαδικαστικές πράξεις. Η συζήτηση αυτή μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο, όπου παρίστανται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και στο οποίο θα ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της.

8. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει την εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων χωρίς αυτοί να παρίστανται στην αίθουσα συνεδρίασής του, η δε σχετική απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η εξέταση μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο εξέτασης των μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων. Η εξέταση αυτή, η οποία θεωρείται ότι διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου, έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με την εξέταση στο ακροατήριο. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και στο οποίο θα ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της.»

Άρθρο 29

Το άρθρο 271 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν ο εναγόμενος δεν εμφανιστεί κατά τη συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σε αυτήν κανονικά, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν σε αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα.

2. Αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση δεν επιδόθηκαν εμπρόθεσμα, το δικαστήριο κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση. Διαφορετικά συζητεί την υπόθεση ερήμην του εναγομένου.

3. Στην περίπτωση ερημοδικίας του εναγομένου, οι περιεχόμενοι στην αγωγή πραγματικοί ισχυρισμοί του ενάγοντος θεωρούνται ομολογημένοι, εκτός αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν επιτρέπεται ομολογία, και η αγωγή γίνεται δεκτή, εφόσον κρίνεται νομικά βάσιμη και δεν υπάρχει ένσταση που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως.»

Άρθρο 30

Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 272 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται νέο άρθρο 272 ως εξής:

«Άρθρο 272

Ερημοδικία ενάγοντος. Πότε απορρίπτεται η αγωγή. Τύχη της ανταγωγής.

1. Αν η συζήτηση γίνεται με επιμέλεια του ενάγοντος και αυτός δεν εμφανιστεί κατά τη συζήτηση ή εμφανιστεί, αλλά δεν λάβει μέρος σε αυτήν κανονικά, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση χωρίς αυτόν και απορρίπτει την αγωγή.

2. Αν η συζήτηση γίνεται με την επιμέλεια του εναγομένου ή εκείνου που άσκησε κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271, και σε περίπτωση ερημοδικίας του ενάγοντος απορρίπτεται η αγωγή.

3. Αν ο εναγόμενος άσκησε ανταγωγή με ιδιαίτερο δικόγραφο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271. Αν η ανταγωγή ασκήθηκε με τις προτάσεις κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτησή της.»

Άρθρο 31

Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 273 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται νέο άρθρο 273 ως εξής:

«Άρθρο 273

Ερημοδικία κυρίως παρεμβαίνοντος.

Αν εκείνος που άσκησε κύρια παρέμβαση δεν εμφανιστεί κατά την συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 272.»

Άρθρο 32

Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 274 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται νέο άρθρο 274 ως εξής:

«Άρθρο 274

Ερημοδικία ή εμφάνιση του προσθέτως παρεμβαίνοντος.

1. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση δεν εμφανιστεί κατά τη συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση. Όποιος άσκησε πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να παρίσταται στις επόμενες στάσεις της δίκης και στις επόμενες διαδικαστικές πράξεις, πρέπει δε να καλείται νόμιμα γι αυτό.
2. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση εμφανιστεί κατά τη συζήτηση, τότε α) αν λείπουν και οι δύο αρχικοί διάδικοι ή ο αντίδικος εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 271 και 272, β) αν λείπει μόνο εκείνος υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του μεταξύ εκείνου που άσκησε την παρέμβαση και του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση.
3. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση, λάβει μέρος στη δίκη ως κύριος διάδικος και δεν εμφανιστεί κατά τη συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δε λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, επέρχονται ως προς αυτόν οι συνέπειες της απουσίας του διαδίκου τη θέση του οποίου ανέλαβε.»

Άρθρο 33

1. Το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο ενάγων, ο εναγόμενος ή εκείνος που έχει ασκήσει κύρια παρέμβαση προσεπικάλεσε τους υποχρέους σε αποζημίωση, τότε 1) αν δεν εμφανίστηκαν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που έχει προσεπικαλέσει δικάζονται ερήμην, 2) αν οι κύριοι διάδικοι εμφανισθούν και απουσιάζουν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, συζητείται η υπόθεση μεταξύ των πρώτων κατ' αντιμωλίαν, ενώ αυτοί που έχουν προσεπικληθεί δικάζονται ερήμην, 3) αν εμφανιστούν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και απουσιάζει ο κύριος που τους προσεπικάλεσε, οι πρώτοι έχουν το δικαίωμα είτε να λάβουν τη θέση του κύριου διαδίκου και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο, είτε απλώς να ασκήσουν παρέμβαση. Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση και το δικαστήριο δικάζει ερήμην τον απόντα προσεπικαλέσαντα διάδικο, 4) αν εμφανιστούν οι κύριοι διάδικοι και αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, οι τελευταίοι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την προσεπικλήση ή να ασκήσουν απλώς παρέμβαση ή να πάρουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο.»

2. Το άρθρο 278 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν στις περιπτώσεις του άρθρου 277 αυτοί που έχουν προσεπικληθεί λάβουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε, χάνουν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν την υποχρέωση για αποζημίωση και η υπόθεση συζητείται μεταξύ αυτών και των υπόλοιπων διαδίκων, ενώ εκείνος που προσεπικάλεσε τίθεται εκτός δίκης. Η απόφαση ισχύει και εναντίον του προσεπικαλούντος που τέθηκε εκτός της δίκης, ο οποίος μπορεί να εξακολουθήσει να μετέχει στη δίκη σαν να έχει ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση.»

Άρθρο 34

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 293 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής:

«Ο δικαστικός συμβιβασμός που περιλήφθηκε στα πρακτικά του δικαστηρίου υποκαθιστά τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, που προβλέπεται από το ουσιαστικό δίκαιο, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης.»

Άρθρο 35

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 304 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν πρόκειται για αποφάσεις του προέδρου του μονομελούς πρωτοδικείου και του ειρηνοδικείου, το σχέδιο συντάσσει, χρονολογεί και υπογράφει ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση.»

Άρθρο 36

Το άρθρο 339 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αποδεικτικά μέσα είναι η ομολογία, η αυτοψία, η πραγματογνωμοσύνη, τα έγγραφα, η εξέταση των διαδίκων, οι μάρτυρες, τα δικαστικά τεκμήρια και οι ένορκες βεβαιώσεις.»

Άρθρο 37

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 368 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το δικαστήριο οφείλει να διορίσει πραγματογνώμονες, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος και κρίνει ότι χρειάζονται ιδιαίζουσες γνώσεις επιστήμης ή τέχνης.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 370 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τους πραγματογνώμονες μπορεί να τους αντικαταστήσει για εύλογη αιτία το δικαστήριο που τους διόρισε με αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επόμενα.»

Άρθρο 38

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 393 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Συμβάσεις και συλλογικές πράξεις δεν μπορούν να αποδειχθούν με μάρτυρες εφόσον η αξία του αντικειμένου τους υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

2. Δεν επιτρέπεται η απόδειξη με μάρτυρες κατά του περιεχομένου εγγράφου, έστω και αν η αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας είναι μικρότερη από τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.»

Άρθρο 39

Η παράγραφος 1 του άρθρου 415 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Το δικαστήριο μπορεί να εξετάσει ένα ή περισσότερους διαδίκους για την αλήθεια των πραγματικών γεγονότων.»

Άρθρο 40

1. Το άρθρο 444 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ιδιωτικά έγγραφα θεωρούνται και α) τα βιβλία που έμποροι και επαγγελματίες τηρούν κατά τον εμπορικό νόμο ή άλλες διατάξεις, β) τα βιβλία που δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, δικαστικοί επιμελητές, γιατροί, φαρμακοποιοί και μαίες τηρούν κατά τις ισχύουσες διατάξεις, γ) φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις, φωνοληψίες και κάθε άλλη μηχανική απεικόνιση.

2. Μηχανική απεικόνιση, κατά την έννοια της παραγράφου 1, είναι και κάθε μέσο το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστή ή περιφερειακή μνήμη υπολογιστή, με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή ή αναπαραγωγή στοιχείων, που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως επίσης και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφόσον τα μέσα και τα υλικά αυτά προορίζονται ή είναι πρόσφορα να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία.»

2. Το άρθρο 445 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Έγγραφα ιδιωτικά, συνταγμένα σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, εφόσον η γνησιότητά τους αναγνωρίσθηκε ή αποδείχθηκε, αποτελούν πλήρη απόδειξη ότι η δήλωση που περιέχουν προέρχεται από τον εκδότη του εγγράφου, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη. Με τους ίδιους όρους αυτά αποτελούν πλήρη απόδειξη και ως προς το περιεχόμενο των δικαιοπρακτικών δηλώσεων.»

Άρθρο 41

1. Το άρθρο 447 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ιδιωτικό έγγραφο αποτελεί απόδειξη υπέρ του εκδότη μόνο αν το προσκόμισε ο αντίδικος ή αν πρόκειται για τα βιβλία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 444.»

2. Το άρθρο 448 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα βιβλία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 444, εφόσον είναι συνταγμένα σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, αποτελούν μεταξύ εμπόρων ή άλλων προσώπων υποχρεωμένων να τηρούν όμοια βιβλία πλήρη απόδειξη για όσα αναφέρονται σε αυτά, αλλά επιτρέπεται η ανταπόδειξη. Κατά προσώπων όμως που δεν έχουν υποχρέωση να τηρούν αυτά τα βιβλία αποτελούν πλήρη απόδειξη για το μέγεθος της απαίτησης, όταν η ύπαρξή της είναι αποδεδειγμένη με άλλο τρόπο, και μόνο για ένα έτος αφότου γίνει η εγγραφή, εκτός αν ο υπόχρεος αναγνώρισε με την υπογραφή του το περιεχόμενο.

2. Τα έγγραφα που αναφέρονται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 444 αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα ή πράγματα που αναγράφουν, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη.

3. Οι απεικονίσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 444 αποτελούν πλήρη απόδειξη με την επιφύλαξη του άρθρου 445.»

Άρθρο 42

1. Το άρθρο 466 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν το αντικείμενο της διαφοράς υπάγεται στο ειρηνοδικείο και αφορά απαιτήσεις καθώς και δικαιώματα επάνω σε κινητά πράγματα ή τη νομή τους και η αξία του δεν είναι μεγαλύτερη από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, εφαρμόζονται τα άρθρα 467 έως 472.

2. Τα άρθρα 467 έως 472 εφαρμόζονται και όταν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς είναι μεγαλύτερη από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, αν ο ενάγων δηλώσει ότι δέχεται προς ικανοποίησή του, αντί για το αντικείμενο που ζητεί με την αγωγή χρηματικό ποσό όχι μεγαλύτερο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος καταδικάζεται διαζευκτικά να καταβάλει είτε το αντικείμενο που ζητείται με την αγωγή είτε την αποτίμησή του σύμφωνα με την απόφαση που θα εκδώσει ο ειρηνοδίκης.»

2. Το άρθρο 467 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ενάγων είναι υποχρεωμένος να ασκήσει με την ίδια αγωγή όλες τις απαιτήσεις του κατά του εναγομένου, οι οποίες δεν εξαρτώνται από αίρεση ή προθεσμία, εφόσον το σύνολό τους δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Αν τις ασκήσει χωριστά, οι αγωγές δεν απορρίπτονται, αλλά οι σχετικές δαπάνες, εκτός της πρώτης, βαρύνουν τον ενάγοντα.»

Άρθρο 43

1. Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 484 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας οι λέξεις «Στο πρόγραμμα» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Στην έκθεση περιγραφής».

2. Το άρθρο 497 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:
«Το πρωτότυπο του ενδίκου μέσου ή η έκθεση που συντάχθηκε φυλάσσονται στο αρχείο του δικαστηρίου.»

3. Στη παράγραφο 1 του άρθρου 498 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ο προσδιορισμός δικασίμου, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, προκειμένου για εφέσεις κατά αποφάσεων των πολυμελών και μονομελών πρωτοδικείων που εκδικάζονται στις μεταβατικές έδρες των εφετείων της περιφέρειάς τους, γίνεται κατ' εντολήν του οικείου προέδρου εφετών από τον προϊστάμενο του πρωτοδικείου τούτου.»

Άρθρο 44

1. Το άρθρο 524 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στη διαδικασία της δευτεροβάθμιας δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227, 233 έως 269, 270 παράγραφοι 2, 4, 5 εδάφια α' και β', 6, και 271 έως 312.

2. Η προφορική συζήτηση κατά τις διατάξεις του άρθρου 270 είναι υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση του άρθρου 528, στην οποία εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του άρθρου 270. Εφόσον η δίκη στον πρώτο βαθμό διεξήχθη αντιμωλία των διαδίκων, η κατάθεση των προτάσεων γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης και η κατάθεση της προσθήκης σε αυτές έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση.

3. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος εφαρμόζονται ως προς την έφεση οι διατάξεις για την ερημοδικία του ενάγοντος. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου ως προς την αντέφεση.

4. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου ως προς την έφεση η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν και αυτός παρών. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος ως προς την αντέφεση. Ο παριστάμενος διάδικος υποχρεούται εντός πέντε ημερών από τη συζήτηση να

προσκομίσει αντίγραφα του εισαγωγικού δικογράφου και των προτάσεων του αντιδίκου του, που κατατέθηκαν στην πρωτοβάθμια δίκη καθώς και τα πρακτικά και τις εκθέσεις που λήφθηκαν κατ' αυτήν. Διαφορετικά κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση.

5. Τους Εισαγγελείς Πρωτοδικών, αν έχουν την ιδιότητα του εκκαλούντος ή του εφεσιβλήτου, εκπροσωπεί ο εισαγγελέας εφετών.»

2. Το άρθρο 528 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ασκηθεί έφεση από τον διάδικο που δικάσθηκε ερήμην, η εκκαλούμενη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους. Ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει πρωτοδίκως.»

Άρθρο 45

1. Το άρθρο 538 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Με αναψηλάφηση, μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις των ειρηνοδικείων, των μονομελών και των πολυμελών πρωτοδικείων, των εφετειών και του Αρείου Πάγου εφόσον δικάζει κατ' ουσίαν, σε κάθε δε περίπτωση εφόσον πρόκειται για στηριζόμενο στον αριθμό 10 του άρθρου 544 λόγο.»

2. Στο άρθρο 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται αριθμός 10) ως εξής:

«10) αν το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης, επηρεάστηκε ουσιωδώς από δωροληψία ή από άλλη εκ προθέσεως παράβαση καθήκοντος συμπράττοντος στην έκδοσή της δικαστή, εφόσον η δωροληψία ή η παράβαση καθήκοντος αποδεικνύονται με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου. Αν η άσκηση της ποινικής αγωγής ή η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας είναι αδύνατη, η αναγνώριση της δωροληψίας ή της παράβασης καθήκοντος γίνεται με απόφαση που εκδίδεται σε κύρια αγωγή, η οποία ασκείται μέσα σε έξι μήνες από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, και αν η αδυναμία επήλθε κατόπιν, μέσα σε έξι μήνες από αυτήν.»

3. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 545 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται στοιχείο η) ως εξής:

«η) στην περίπτωση του άρθρου 544 αριθ. 10 από το αμετάκλητο της απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται η δωροληψία ή η παράβαση καθήκοντος του δικαστή.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 545 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 3, εδάφια δ', ε', στ', και η', η προθεσμία δεν αρχίζει αν δεν επιδοθεί προηγουμένως η προσβαλλόμενη απόφαση,

αλλιώς αρχίζει από την επίδοση και το αμετάκλητο ή τη γνώση των κρίσιμων εγγράφων ή της απόφασης που ανατράπηκε. Τα γεγονότα που αποτελούν την αφετηρία της προθεσμίας των εδαφίων αυτών, πρέπει να αποδεικνύονται με έγγραφο ή με δικαστική ομολογία.»

5. Η παράγραφος 5 του άρθρου 545 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Αν η απόφαση δεν επιδόθηκε, η προθεσμία της αναψηλάφησης είναι τρία χρόνια από τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης, εφόσον είναι τελεσίδικη ή ανέκκλητη, αλλιώς από την ημέρα που έγινε τελεσίδικη. Στις περιπτώσεις όμως του άρθρου 544 αριθ. 6 και 10, η αναψηλάφηση είναι απαράδεκτη μετά την παρέλευση ενός έτους από τη δημοσίευση της αμετάκλητης απόφασης των ποινικών ή των πολιτικών δικαστηρίων. Η προθεσμία αυτή δεν αρχίζει πριν από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης.»

6. Το άρθρο 548 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στη διαδικασία της κατ' αναψηλάφηση δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227, 233 έως 269, 270 παράγραφοι 2, 4, 5 εδάφια α' και β', και 6, 271 έως 312, και 524 παράγραφος 2 επόμενα έως 534.»

7. Το άρθρο 555 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Δεύτερη αναίρεση από τον ίδιο διάδικο κατά της ίδιας απόφασης, ως προς το ίδιο ή άλλο κεφάλαιο, δεν επιτρέπεται.»

Άρθρο 46

1. Το άρθρο 571 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο εισηγητής της υπόθεσης, οφείλει να συντάξει εμπειριστατωμένη έκθεση για το παραδεκτό της αναίρεσης, καθώς και για το παραδεκτό και το βάσιμο των λόγων της, και να την καταθέσει στη γραμματεία του Αρείου Πάγου οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να πληροφορηθούν το περιεχόμενο της έκθεσης του εισηγητή.»

2. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 575 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα εδάφια γ' και δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 226 εφαρμόζονται και εδώ.»

Άρθρο 47

Το άρθρο 603 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ερημοδικεί ο εναγόμενος ή ο εφεσίβλητος, το δικαστήριο εκδικάζει την υπόθεση σαν να ήταν παρόντες. Το ίδιο γίνεται, αν ερημοδικεί ο ενάγων, ως προς την ανταγωγή που έχει ασκηθεί με ιδιαίτερο δικόγραφο, και αν ερημοδικεί ο εκκαλών, ως προς την αντέφεση.»

Άρθρο 48

Το άρθρο 693 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν το ασφαλιστικό μέτρο έχει διαταχθεί πριν από την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, ο δικαστής που το διατάσσει μπορεί να ορίσει, κατά την κρίση του, προθεσμία για την άσκησή της, όχι όμως μικρότερη από τριάντα ημέρες.
2. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που έχει οριστεί κατά την παράγραφο 1, αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο, εκτός αν ο αιτών, μέσα στην προθεσμία αυτή, πέτυχε την έκδοση διαταγής πληρωμής. Υποβολή νέας αίτησης δεν αποκλείεται.»

Άρθρο 49

Το άρθρο 699 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αποφάσεις που δέχονται ή απορρίπτουν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων ή αιτήσεις για ανάκληση ή για μεταρρύθμιση των μέτρων αυτών, δεν προσβάλλονται με κανένα ένδικο μέσο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.»

Άρθρο 50

1. Το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 943 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού γίνεται δημόσια κήρυξη στον τόπο του πλειστηριασμού και τηρούνται συνάμα οι διατάξεις του άρθρου 963.»

2. Στο άρθρο 943 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Αναγκαστική εκτέλεση για απόδοση ακινήτου δεν επιτρέπεται να γίνει κατά το διάστημα α) από 23 Δεκεμβρίου μέχρι 7 Ιανουαρίου του επομένου έτους, β) από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά και γ) την προηγούμενη και την επομένη εβδομάδα των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες.»

Άρθρο 51

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 946 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν ο οφειλέτης δεν εκπληρώνει την υποχρέωσή του να επιχειρήσει πράξη που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούληση του οφειλέτη, το δικαστήριο τον καταδικάζει να εκτελέσει τη πράξη και στην περίπτωση που δεν την εκτελέσει τον καταδικάζει αυτεπαγγέλτως σε χρηματική ποινή έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ υπέρ του δανειστή και σε προσωπική κράτηση έως ένα έτος.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 947 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν ο οφειλέτης έχει υποχρέωση να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη, το δικαστήριο, για την περίπτωση που παραβεί την υποχρέωση του, απειλεί για κάθε παράβαση χρηματική ποινή έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ υπέρ του δανειστή και προσωπική κράτηση έως ένα έτος. Αν η απειλή της χρηματικής ποινής και της προσωπικής κράτησης δεν περιέχεται στην απόφαση που καταδικάζει τον οφειλέτη να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη, απαγγέλλεται από το μονομελές πρωτοδικείο. Το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να βεβαιώσει την παράβαση και να καταδικάσει στη χρηματική ποινή και στην προσωπική κράτηση. Στην τελευταία περίπτωση, δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 670 έως 676.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 950 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την απόφαση που διατάζεται η απόδοση ή παράδοση τέκνου καταδικάζεται ο γονέας που έχει το τέκνο να εκτελέσει αυτή την πράξη και με την ίδια απόφαση, για την περίπτωση που δεν την εκτελέσει, απαγγέλλεται αυτεπαγγέλτως χρηματική ποινή έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ υπέρ του αιτούντος την απόδοση ή παράδοση ή σε προσωπική κράτηση έως ένα έτος ή και στις δύο ποινές. Αν το τέκνο δεν βρεθεί, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 861 έως 866.»

Άρθρο 52

Η παράγραφος 2 του άρθρου 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο πλειστηριασμός γίνεται στο κατάστημα του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου έγινε η κατάσχεση, εργάσιμη ημέρα Τετάρτη. Αν τα κατασχεμένα πράγματα βρίσκονται στην περιφέρεια περισσότερων ειρηνοδικείων, ο πλειστηριασμός γίνεται στο κατάστημα του ειρηνοδικείου που ορίζει ο δικαστικός επιμελητής με την κατασχετήρια έκθεση. Αν ο πλειστηριασμός αφορά κινητά πράγματα ο πλειστηριασμός μπορεί να γίνει, κατά την κρίση του δικαστικού επιμελητή είτε στο ειρηνοδικείο του τόπου της

εκτέλεσης είτε στον τόπο της κατάσχεσης είτε στον τόπο που φυλάσσονται τα πράγματα. Οι γραπτές και σφραγισμένες προσφορές, που με ποινή ακυρότητας δεν πρέπει να περιλαμβάνουν αίρεση ή όρο, είναι ανέκκλητες και υποβάλλονται, μαζί με την εγγύηση του άρθρου 965 παράγραφος 1 και το τυχόν πληρεξούσιο του άρθρου 1003 παράγραφος 2, στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, είτε στο γραφείο του την αμέσως προηγούμενη εργάσιμη ημέρα του πλειστηριασμού κατά τις ώρες 9 το πρωί ως 2 το απόγευμα με σύνταξη σχετικής πράξης, είτε την ημέρα του πλειστηριασμού στον τόπο του από τις 4 έως τις 5 το απόγευμα, οπότε καταχωρίζονται στην έκθεση του πλειστηριασμού. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει κατά την έναρξη του πλειστηριασμού να καταχωρίσει στην έκθεση του τα στοιχεία ταυτότητας των πλειοδοτών που έχουν ήδη καταθέσει προσφορές και τις εγγυήσεις τους. Στις 5 το απόγευμα και εφόσον δεν υπάρχει άλλος πλειοδότης, ο οποίος αναμένει να καταθέσει προσφορά, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού κηρύσσει περαιωμένη τη διαδικασία συγκέντρωσης των προσφορών και αμέσως μετά προβαίνει δημόσια στην αποσφράγιση τους, καταχωρίζοντας το περιεχόμενο τους στην έκθεση του. Αν υποβλήθηκε μία μόνο γραπτή προσφορά, τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται στον μοναδικό πλειοδότη, ακόμα και αν δεν παρευρίσκεται στον τόπο του πλειστηριασμού. Αν υποβλήθηκαν δύο ή περισσότερες γραπτές προσφορές ο πλειστηριασμός συνεχίζεται μέσω της υποβολής προφορικών προσφορών μόνο μεταξύ των δύο πλειοδοτών που προσέφεραν τη μεγαλύτερη τιμή με τις γραπτές προσφορές. Στην περίπτωση που: α) δύο ή περισσότεροι πλειοδότες κατέθεσαν γραπτές προσφορές με ίση μεγαλύτερη τιμή, η διαδικασία των προφορικών προσφορών συνεχίζεται μεταξύ αυτών, β) η γραπτή προσφορά με τη μεγαλύτερη τιμή είναι μία, και δύο ή περισσότεροι πλειοδότες έχουν καταθέσει ίσες γραπτές προσφορές με την αμέσως χαμηλότερη τιμή, στη διαδικασία των προφορικών προσφορών μετέχουν και οι πλειοδότες αυτοί. Οι προφορικές προσφορές υποβάλλονται αμέσως μετά προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος μετά την ολοκλήρωσή τους προβαίνει στην κατακύρωση. Η κατακύρωση γίνεται προς τον πλειοδότη που προσφέρει τη μεγαλύτερη τιμή, αφού πρώτα γίνει τρεις φορές πρόσκληση για μεγαλύτερη προφορική προσφορά. Αν δεν υπάρξει προφορική προσφορά τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται σε όποιον υπέβαλε τη γραπτή προσφορά με τη μεγαλύτερη τιμή, ακόμη και αν δεν παρευρίσκεται στον τόπο του πλειστηριασμού. Σε περίπτωση ίσων γραπτών προσφορών με τη μεγαλύτερη τιμή χωρίς να υποβληθεί προφορική προσφορά, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού διενεργεί αμέσως κλήρωση, από την οποία αναδεικνύεται ο υπερθεματιστής.»

Άρθρο 53

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 960 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Απόσπασμα της περίληψης αυτής, που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, συνοπτική περιγραφή των κατασχεθέντων κινητών, την τιμή πρώτης προσφοράς, το όνομα και την ακριβή διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο,

την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού στην Ιστοσελίδα Δημοσιεύσεων Πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών, καθώς και σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στην πρωτεύουσα του νομού όπου υπάγεται ο δήμος.»

2. Τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παραγράφου 2 του άρθρου 960 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργούνται.

Άρθρο 54

Το άρθρο 963 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Την ημέρα του πλειστηριασμού και αμέσως πριν αυτός αρχίσει πρέπει να γίνεται κήρυξη από κήρυκα στον τόπο του πλειστηριασμού και αυτό να αναφερθεί στην έκθεση του πλειστηριασμού.»

Άρθρο 55

Η περίπτωση 3 του άρθρου 975 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι απαιτήσεις που έχουν ως βάση τους την παροχή εξαρτημένης εργασίας, οι απαιτήσεις των δασκάλων, καθώς και οι απαιτήσεις από αμοιβές, έξοδα και αποζημιώσεις των δικηγόρων, είτε αμείβονται κατά υπόθεση είτε με πάγια περιοδική αμοιβή, εφόσον προέκυψαν μέσα στην τελευταία διετία πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού ή της κήρυξης της πτώχευσης. Οι αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας της σχέσης εργασίας, καθώς και οι απαιτήσεις των δικηγόρων για αποζημίωση λόγω λύσης της σύμβασης έμμισθης εντολής κατατάσσονται στην τάξη αυτή ανεξαρτήτως του χρόνου στον οποίο προέκυψαν. Στην ίδια τάξη υπάγονται και οι απαιτήσεις των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας γενικής γραμματείας κοινωνικών ασφαλίσεων, εφόσον προέκυψαν έως την ημέρα του πλειστηριασμού ή την κήρυξη της πτώχευσης. Η διαίρεση του πλειστηριασμού σε ποσοστά, κατά το άρθρο 977, γίνεται μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων της τάξεως αυτής.»

Άρθρο 56

1. Στο άρθρο 983 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Για την κατάσχεση στα χέρια πιστωτικού ιδρύματος ως τρίτου το έγγραφο επιδίδεται στην έδρα του ή στο κατάστημα στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός του καθ' ου η κατάσχεση.»

Άρθρο 57

Μετά το άρθρο 991 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται άρθρα 991 Α και 991 Β ως εξής:

«Άρθρο 991 Α

Αν αντικείμενο της κατάσχεσης είναι κινητές αξίες ή χρηματοπιστωτικά μέσα που τηρούνται σε άυλη μορφή και εκποιούνται σε χρηματιστήριο ή άλλη ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην ημεδαπή, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 983 επόμενα. Η κατάσχεση θεωρείται ως κατάσχεση πράγματος που βρίσκεται στα χέρια τρίτου. Η εκποίηση των κινητών αξιών ή των χρηματοπιστωτικών μέσων που κατασχέθηκαν γίνεται στο πλαίσιο δημόσιου αναγκαστικού πλειστηριασμού, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται σε αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Άρθρο 991Β

Αν αντικείμενο της κατάσχεσης είναι μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 983 επόμενα. Η κατάσχεση θεωρείται ως κατάσχεση απαίτησης στα χέρια τρίτου και καταλαμβάνει την αξίωση του οφειλέτη για εξαγορά των μεριδίων. Ως τρίτος προς τον οποίο επιδίδεται το προβλεπόμενο στο άρθρο 983 έγγραφο νοείται η εταιρεία διαχείρισης που έχει εκδώσει τα μερίδια.»

-

Άρθρο 58

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει πριν περάσουν σαράντα ημέρες από την ημέρα που έγινε η κατάσχεση, από την 1η Αυγούστου έως και τις 15 Σεπτεμβρίου, καθώς και την προηγούμενη και την επομένη Τετάρτη της ημέρας των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.»

2. Μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες».

Άρθρο 59

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 999 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, το οποίο πρέπει να περιέχει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου κατά το είδος, τη θέση και την έκτασή του με τα συστατικά αυτού, μνεία του αριθμού των εγγεγραμμένων υποθηκών και προσημειώσεων, την τιμή της πρώτης προσφοράς, το όνομα και την ακριβή διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται στην Ιστοσελίδα Δημοσιεύσεων Πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών, καθώς και σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και, αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και, αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας, που εκδίδεται στην πρωτεύουσα του νομού όπου υπάγεται ο δήμος, δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού.»

2. Τα εδάφια πέμπτο και έκτο της παραγράφου 3 του άρθρου 999 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργούνται.

Άρθρο 60

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1021 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν σύμφωνα με διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ή με συμφωνία των μερών γίνεται εκούσιος πλειστηριασμός ενώπιον συμβολαιογράφου, η διαδικασία αρχίζει με έκθεση περιγραφής, η οποία συντάσσεται από δικαστικό επιμελητή και περιέχει όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 955, αν πρόκειται για κινητό, ή του άρθρου 995, αν πρόκειται για ακίνητο.»

Άρθρο 61

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 1047 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Προσωπική κράτηση διατάσσεται, εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζει ρητώς ο νόμος, και κατά εμπόρων για εμπορικές απαιτήσεις. Μπορεί να διαταχθεί επίσης και για απαιτήσεις από αδικοπραξίες. Η διάρκεια της προσωπικής κράτησης ορίζεται με την απόφαση, έως ένα έτος. Η αγωγή για απαγγελία προσωπικής κράτησης μπορεί να ασκηθεί και αυτοτελώς. Στην περίπτωση αυτή εκδικάζεται κατά το άρθρο 270 και υπάγεται στο μονομελές πρωτοδικείο. Η αγωγή αυτή, όταν ασκείται αυτοτελώς, εισάγεται είτε στο δικαστήριο της γενικής δωσιδικίας του εναγομένου, είτε στο δικαστήριο που είναι κατά τόπον αρμόδιο για την απαίτηση. Αίτηση απαγγελίας προσωπικής

κράτησης που περιέχεται σε αγωγή για την απαίτηση εκδικάζεται κατά τη διαδικασία στην οποία υπάγεται η αγωγή.

2. Δεν διατάσσεται προσωπική κράτηση για απαίτηση δικαστικών εξόδων που επιδικάστηκαν από πολιτικό δικαστήριο ή για απαίτηση μικρότερη από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, εκτός αν προέρχεται από πιστωτικό τίτλο.»

Άρθρο 62

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 1049 προστίθεται περίπτωση δ) ως εξής:

«δ) από 23 Δεκεμβρίου μέχρι 7 Ιανουαρίου του επομένου έτους, ε) από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά και στ) την προηγούμενη και την επομένη εβδομάδα των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες.»

Άρθρο 63 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Όλα τα χρηματικά ποσά που ορίζουν οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σε ευρώ, επιτρέπεται να αυξομειώνονται με διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Στις δίκες που κατά την εισαγωγή του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς στον πρώτο βαθμό, οι διαδικαστικές πράξεις ρυθμίζονται από τις διατάξεις του, όσες όμως είχαν ενεργηθεί πριν από την εισαγωγή του ρυθμίζονται από το προγενέστερο δίκαιο.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 214 Α και 233 παράγραφοι 2-4 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται και στις αγωγές που ασκήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του, και δεν έχουν ακόμη συζητηθεί.

4. Το παραδεκτό των ενδίκων μέσων, το επιτρεπτό των προβαλλόμενων λόγων και ο χρόνος της άσκησής τους κρίνονται σύμφωνα με το νόμο που ισχύει κατά το χρόνο που δημοσιεύεται η απόφαση. Στα ένδικα μέσα που είχαν ασκηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2.

5. Οι σχετικές με την αναγκαστική εκτέλεση, διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στις εκτελέσεις που αρχίζουν μετά την έναρξη της ισχύος του. Τα άρθρα 959 παράγραφος 2, 963 και 975 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται και επί πλειστηριασμών, που θα διενεργηθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

6. Οι διατάξεις των άρθρων 960 παράγραφος 2 εδάφιο β και 999 παράγραφος 3 εδάφιο β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας θα τεθούν σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

7. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1047 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζεται και στις αγωγές που εκκρεμούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 64
Τροποποίηση του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης
Δικαστικών Λειτουργών

1. Η περίπτωση δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 1756/1988 (ΦΕΚ 35 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«το μονομελές εφετείο (πολιτικό) από πρόεδρο εφετών ή εφέτη, και το τριμελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό) από πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του Ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε τμήμα συγκροτείται από τον πρόεδρό του και δύο αρεοπαγίτες ή από τον πρόεδρό του και τέσσερις αρεοπαγίτες.»

Άρθρο 65
Καταργούμενη διάταξη

Η παράγραφος 1 του άρθρου 90 του Ν.Δ. 17.7/13.8.1923 καταργείται.

Άρθρο 66
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα στις επιμέρους διατάξεις του.